

BAC 2008

www.e-bacalaureat.com

Programa MT1, Subiectul III

Rezolvările variantei 018

versiune definitivă

1. Problema 1

- a) Cum funcția f este continuă pe tot domeniul de definiție, iar punctul $x = -2$ unde numitorul se anulează nu este punct de acumulare pentru domeniul de definiție $[0, \infty)$, rezultă că nu există nici o asimptotă verticală la graficul lui f . Deoarece $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 2$, graficul lui f admite asimptota orizontală $y = 2$ spre ∞ .
- b) Demonstrăm că șirul $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ este mărginit, mai exact vom arăta prin inducție că $0 < x_n \leq 2$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Verificarea. Conform enunțului $0 < 2 = x_0 \leq 2$.

Pasul de inducție. Presupunem că $0 < x_n \leq 2$. Atunci $x_{n+1} = \frac{2x_n + 1}{x_n + 2} > 0$ și $x_{n+1} - 2 = \frac{2x_n + 1}{x_n + 2} - 2 = \frac{-3}{x_n + 2} < 0$, deci $x_{n+1} < 2$. Conform principiului inducției matematice, $x_n \in (0, 2]$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Să observăm că f este strict crescătoare pe $[0, \infty)$, căci $f'(x) = \frac{3}{(x+2)^2} > 0$, pentru orice $x > 0$.

Calculăm $x_1 = \frac{2x_0 + 1}{x_0 + 2} = \frac{5}{4}$ și notăm că $x_0 > x_1$. Demonstrăm acum prin inducție că $x_{n+1} < x_n$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Verificarea. Am văzut că $x_1 = \frac{5}{4} < 2 = x_0$.

Pasul de inducție. Presupunem că $x_{n+1} < x_n$. Folosind faptul că f este strict crescătoare, rezultă că $x_{n+2} = f(x_{n+1}) < f(x_n) = x_{n+1}$. Conform principiului inducției matematice, rezultă că șirul $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ este strict descrescător.

Fiind monoton și mărginit, șirul $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ este convergent. Fie $l = \lim_{n \rightarrow \infty} x_n$.

Trecând la limită în relația de recurență obținem $l = \frac{2l + 1}{l + 2} \Leftrightarrow l^2 = 1$. Cum șirul are toți termenii pozitivi, rezultă că $l \geq 0$ și din ecuația $l^2 = 1$, avem $l = 1$.

- c) Cum șirul $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ converge strict descrescător la 1, rezultă că $x_n > 1$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$. Atunci

$$0 < x_{n+1} - 1 = \frac{2x_n + 1}{x_n + 2} - 1 = \frac{x_n - 1}{x_n + 2} < \frac{x_n - 1}{3}, \forall n \in \mathbb{N}$$

De aici se arată ușor (prin inducție de exemplu) că $0 < x_n - 1 < \frac{x_0 - 1}{3^n} = \frac{1}{3^n}$.

Șirul $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ este strict crescător, deoarece $y_{n+1} - y_n = x_{n+1} - 1 > 0$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$. De aici rezultă $y_n \geq y_0$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$. Pe de altă parte,

$$\begin{aligned} y_n &= x_0 + (x_1 - 1) + (x_2 - 1) + \dots + (x_n - 1) \\ &< x_0 + \frac{1}{3} + \frac{1}{3^2} + \dots + \frac{1}{3^n} = 2 + \frac{1}{3} \cdot \frac{1 - \frac{1}{3^n}}{1 - \frac{1}{3}} < 2 + \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{1 - \frac{1}{3}} = \frac{5}{2} \end{aligned}$$

Am demonstrat că șirul $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ este monoton și mărginit. În consecință, este și convergent.

2. Problema 2

a) Avem $\int_0^{\frac{\pi}{2}} f(x)dx = \int_0^{\frac{\pi}{2}} (1 + \cos x)dx = (x + \sin x)\Big|_0^{\frac{\pi}{2}} = \frac{\pi}{2} + 1$.

b) Fie $x \in \mathbb{R}$. Cum $\int_0^x f(t)dt = (t + \sin t)\Big|_0^x = x + \sin x$, avem $F(x) = x(x + \sin x)$.
Atunci $F(-x) = (-x)(-x + \sin(-x)) = x(x + \sin x) = F(x)$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$,
adică F este funcție pară.

c) Considerăm funcția $g : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = x + \sin x$. Cum $g'(x) = 1 + \cos x > 0$
pentru orice $x > 0$ cu excepția mulțimii izolate de puncte $\left\{2k\pi + \frac{3\pi}{2}, k \in \mathbb{N}\right\}$,
rezultă că g este strict crescătoare pe $[0, \infty)$. În plus, avem și $g(x) \geq g(0) = 0$, $\forall x \geq 0$.
Funcția $h : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $h(x) = x$ este de asemenea strict crescătoare și pozitivă.
Produsul a două funcții strict crescătoare și pozitive este strict crescătoare, deci $F(x) = h(x)g(x)$ este strict crescătoare pe $[0, \infty)$.
Știm de la punctul b) că F este o funcție pară, deci deducem că F este strict descrescătoare pe $(-\infty, 0]$.